

[Svend Auken]

provokerende lovgivning selv løste problemerne.

Nu er situationen helt kaotisk på arbejdsmarkedet. Regeringen har alene sin egen ensidighed og kluntethed at takke herfor. Allerede for et år siden antydede man meget kraftigt en 2 pct.s ramme, ja, de radikale – de ærlige mennesker – sagde det ligeud.

Derefter nægtede man at tage realistisk del i trepartsforhandlingerne på arbejdsmarkedet, hvilket skabte stor bitterhed i alle lønmodtagerorganisationerne. I stedet for en positiv lovgivning gennemførte man dagpengeforliget, og nu venter man, at lønmodtagerne skal pudse den støvle, der sparkede dem. Op til den sidste runde i forligsinstitutionen talte flere ministre om rammer på mindre end 2 pct., og på den baggrund kan det jo ikke overraske nogen, at Dansk Arbejdsgiverforening overhovedet ikke var til at få i tale, men blot lænede sig tilbage i stolen og ventede på, at vennerne i regeringen skulle redde dem.

Da endelig forligsmanden udarbejdede en forhandlings- og mæglingsskitse, skyndte regeringens medlemmer sig at betegne denne skitse som helt uansvarlig. Det var en ualmindelig ubehagelig indblanding i forligsinstitutionens arbejde, der gør det meget svært for forligsmanden at fungere i fremtiden, og som i alt fald bevirkede, at Dansk Arbejdsgiverforening naturligvis gik helt i baglås.

Så brød konflikterne ud, og regeringen ville ikke gribe ind, sagde statsministeren. Men allerede dagen inden konflikten startede fik offentligheden kendskab til intense, time-lange, mørklagte forhandlinger i statsministeriet med de radikale forhandlere, ikke om, hvorvidt der skulle gribes ind, men om indholdet af det politiske indgreb. Formålet var helt tydeligt at tømme fagbevægelsens konfliktfonde – efter vores opfattelse en meget kynisk fremgangsmåde, som til ingen verdens nytte har medført store økonomiske tab og også bitterhed fra næsten alle i samfundet.

Regeringen har lagt op til indgreb. Nu har den fået det, og nu skal det bruges til at afprøve de nyliberale ideer om total frihed for erhvervslivet i øvrigt og detaljeret planøkonomi på overenskomstområdet.

Det må i den forbindelse undre, at man i det mindste ikke har taget udgangspunkt i forligsmandens mæglingsskitse,

Hvad angår byrdefordelingen og perspektivet, kommer forskellen mellem en borgerlig og en socialdemokratisk opfattelse tydeligt frem, hvis man sammenligner regeringens indgreb med vort alternativ. Socialdemokratiets alternative oplæg til en samlet løsning med perspektiv tager sit udgangspunkt i vort program, den solidariske vej, om den økonomiske politik i resten af 1980'erne. Det hviler på de samme forudsætninger og sammenhænge. Det rummer 6 hovedpunkter:

For det første: lønomkostningsstigninger i underkanten af udlandets, dvs. højst 5 pct. i hvert af de to overenskomstår inklusive generelle tillæg, kompensation for nedsat arbejdstid og tillæg efter det bevægelige lønsystem. Omkostningsstigningerne svarer i øvrigt helt til den aftalte løsning i Sverige.

For det andet: inden for rammen af de 5 pct. gennemføres en arbejdstidsnedsættelse i år med 1 time og i andet år med 1½ time, i alt 2½ time eller halvdelen af vejen til de 35 timer. Ved indregningen i rammen er der brugt helt de samme forudsætninger om afledt produktivitet af en arbejdstidsnedsættelse, som regeringen går ud fra i sit indgreb, og som blev understreget af statsministeren i går. Rammen for sats- og lokale lønstigninger er fastsat til godt 2½ pct., og derudover er der afsat 1 pct. til specielle krav og forhøjelse af ATP-bidraget i første overenskomstår.

For det tredje: et lavtlønsværn, der sikrer de lavtlønnede dækning, hvis priserne stiger ud over 4 pct. Samtidig understreger vi, at der må ske en parallel udvikling mellem den offentlige og den private sektors indkomstudvikling.

For det fjerde: et egentligt pris- og avancestop i resten af året og derefter en væsentlig stramning af prisloven. Også et loft over honorarer og tantiemer.

For det femte: en opretning for efterløns- og dagpengemodtagerne med 5 pct. her og nu og til næste år en regulering svarende til årslønudviklingen for de beskæftigede.

For det sjette er socialdemokratiet endelig villig til at finde udveje for en samlet formindskelse af betalingsbalanceunderskuddet på 3 mia kr. ud over den formindskelse af underskuddet, der ligger i vort oplæg. Her er vi parat til at diskutere alle forslag, også ubehagelige forslag, der kan føre til dette helt nødvendige mål.